

1. melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez

**Javaslat a
NÉMETBÁNYA KOCSMÁI
A GERWALD-STRAUB ÉS A BERGMANN-DREXLER KOCSMA
települési értéktárba történő felvételéhez**

Készítette:

Kiss Albertné és Schmidt Attiláné

..... (aláírás)

.....(aláírás)

Németbánya, 2016.december 20.
(település, dátum)

A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:
Kiss Albertné
Schmidt Attiláné
2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:
Név: **Kiss Albertné**
Levelezési cím: Némethbánya, Kossuth Lajos u. 39
Telefonszám: 89/ 350-019 30/290-8333
E-mail cím: kberci39@gmail.com
Név: **Schmidt Attiláné**
Cím: Némethbánya, Kossuth Lajos u. 1.
Tel: 89/ 350-120
Email: schmidtne.timea@gmail.com

II.

A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése **Némethbánya kocsmái: a Gerwald/Straub kocsmá és a Bergmann/Drexler kocsmá**
2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása
 agrár- és élelmiszergazdaság egészség és életmód épített környezet
 ipari és műszaki megoldások kulturális örökség sport
 természeti környezet turizmus és vendéglátás
3. A nemzeti érték fellelhetőségének helye
4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik
 települési tájegységi megyei külföldi magyarság
5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

Némethbányán 1950 előtt két kocsmá volt, s ez a tény a falu népét is két részre osztotta: alsó és felső falura. Mindkét kocsmának megvolt a maga törzsközönsége; - haragosok ugyanabba a kocsmába nem jártak.

A Straub-kocsmá a századforduló előtt épült, első tulajdonosa Gerwald András és felesége Meidl Anna (1883-1964) Gerwald András az első világháborúból nem tért vissza, 2 gyermeket hagyott maga után: György és Anna. Halála után Straub József (1901- 1990) vette át a kocsmát is, meg a 18 évvel idősebb feleségét is. Straub József 22 éves volt, amikor feleségül vette a 40 éves özvegy kocsmárosnét. Házasságukból egy lánygyermek született, Straub Mária. A kocsmá egészen 1950-ig működött, míg kuláklistára nem kerültek. Utolsó tulajdonosa Magyar Ferencné született Straub Mária volt, (1923-2010) Korábban Unger Endréné, férje a 2. világháborúban halt meg A kocsmá Magyaráné 2010-ben bekövetkezett halála óta üresen áll.2019 óta az Ófalunkért alapítvány tulajdona az épület fele.

A másik - a Drexler-kocsmá 1908-ban épült, ugyanakkor mikor a szemben lévő, -a püspökség által építtetett- tanító-ház. (Kocsiszín is tartozott hozzá.) Ezt megelőzően volt a domboldalon egy másik kocsmá is, amely a borospince fölé épült. Az egyik szobája lakószoba volt, a másik az ivó. Első tulajdonosa Bergmann Antal volt. (1865-1922) Felesége Mayer Mária (1888-1963), a nálánál 23 évvel fiatalabb 16 éves lány, akit szülei beszéltek rá a jó partira. Kilenc gyerekük született, kik közül csak Anna, Antal, Margit és Erzsébet maradtak életben. Három gyermek a szülés után, kettő pedig kisgyermek korban halt meg. Jellemző az özvegy kocsmárosnék kelendőségére, hogy férje halála után Bergmanné is fiatal férjet kapott, aki tovább vitte az üzletet. (Noszlopi József szül. 1900- 1990) Házasságukból 5 gyermek született: Mária, József, János, Pál és Katalin.

A harmincas évek közepén vásárolta meg a kocsmát Drexler Ferenc (1909-1989) Drexler Ferenc műbútorasztalos, kereskedő, Drexler Gergely és Frank Rozália házasságából Németbányán született 1909. augusztus 29-én. Testvére: György (1912) és Gergely (1917). Az elemi népiskola elvégzése után 1922-1924 között Budapesten tanulta a műbútorasztalos szakmát. 1935-ig Budapesten asztalossegédként dolgozott, majd hazatért. Babits Krisztinával 1938. január 2-án kötött házasságot. Gyermekük: Anna (1940), Ferenc (1943), Erzsébet (1948). 1938-ban a Kossuth u. 52. sz. alatti házban magánkereskedést nyitott, melyet 1950-ben államosítottak, azóta kisebb megszakításokkal az állami üzletben dolgozott. Közben kereskedelmi szaktanfolyamot végzett 1950-ben. 1979. augusztus 30-án vonult nyugdíjba. Németbányán hunyt el 1989. szeptember 12-én. Elkötelezett lokálpatrióta és hívő katolikus volt, aki párton kívülként aktívan részt vett a falu közéletében, a német kisebbségi rendezvények szervezésében. (FORRÁS: a falumonográfiához készült személyi adatlap, 2003. március 10.) Egy ideig együtt lakott a Noszlopy és Drexler család a kocsmá lakóépületének 2 szobájában, majd Noszlopyék kiköltöztek Noszlopy szülőházába. 1980-ban szűnt meg az épület, mint Drexler-kocsmá, innentől csak lakóházként funkcionált. Szerepét átvette a szövetkezeti - vegyesbolttal egybeépült vendéglátó egység, - amely azonban a régi épület hangulatát, patináját nem pótolhatja a helybelieknek.

Mindkét kocsmának megvolt a maga „zenész bandája”. A *Straub kocsmában* (alsó kocsmá) Mayer János klarinétos (1921), Klein Sebestyén cimbalmos (1871.-ben született) muzsikált, valamint Puchinger József (1900) játszott gombos harmonikán. A *Drexler kocsmá* zenészei a megszerezte ismert Plechinger testvérpár: János a gombos harmonikás (szül. 1918) és Ferenc öccse a cimbalmos (sz. 1923). Az 1910-ben született Korn János klarinétos 1980-ban hunyt el. Plechinger János fia Károly, ma is folytatja édesapja népi mesterségét.

6/. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

Mindkét kocsmának óriási szerepe volt a múlt századi közösségi életben. Itt találkoztak az emberek, tartották a bálakat, a lakodalmakat és a jeles napok ünnepeit. Mint a falu épített öröksége is jelentős. A Gerwald/Straub kocsmá udvarán még mai is áll a több mint százéves zuhatagkút, mely egyediségét tekintve került be értéktárunkba. Olyannyira ritkaság, hogy ágazati védelmet érdemel és szakértők szerint a megyei értéktárban lenne helye. A kocsmá udvarán volt a községi jégverem is, ahol italokat, húst és élelmiszereket tároltak. A jeget a vadászház előtti befagyott tóból hozták. Mindkét kocsmá mellett szatócsbolt is üzemelt. A bolt- és a kocsmáajtó külön-külön az utcára nyílt. A kocsmáépület végén még ma is látható a szabadkéményes konyha, melyben a húst is füstölték. Mindkét kocsmá alatt kiváló borospince is volt. A Drexler kocsmá tulajdonosa Drexler Ferenc igazságos, jólelkű, megbecsült ember volt. Jobban hallgattak rá, mint egy bíróra. 40 éven keresztül szolgálta a németbányaiakat.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)
Boldizsár Ferencné sz. Noszlopy Katalin és
Somkuti Andrásné sz. Hoffmann Mária elbeszélése
8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe: www.nemetbanya.hu

III. MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja

A GERWALD/STRAUB KOCSMA

A kocsma utcai és udvari homlokzata

A kocsmá udvari bejárata 2016-ban

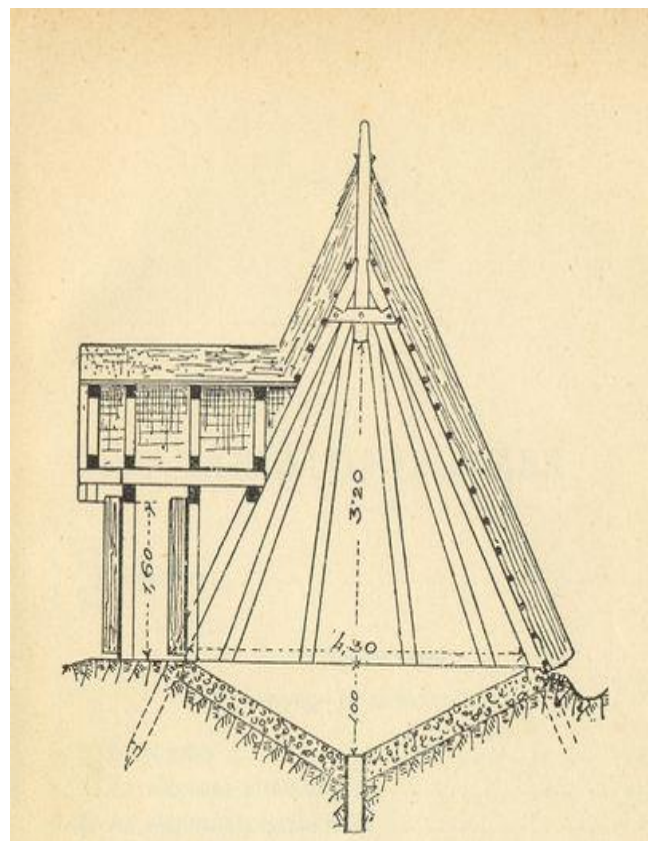
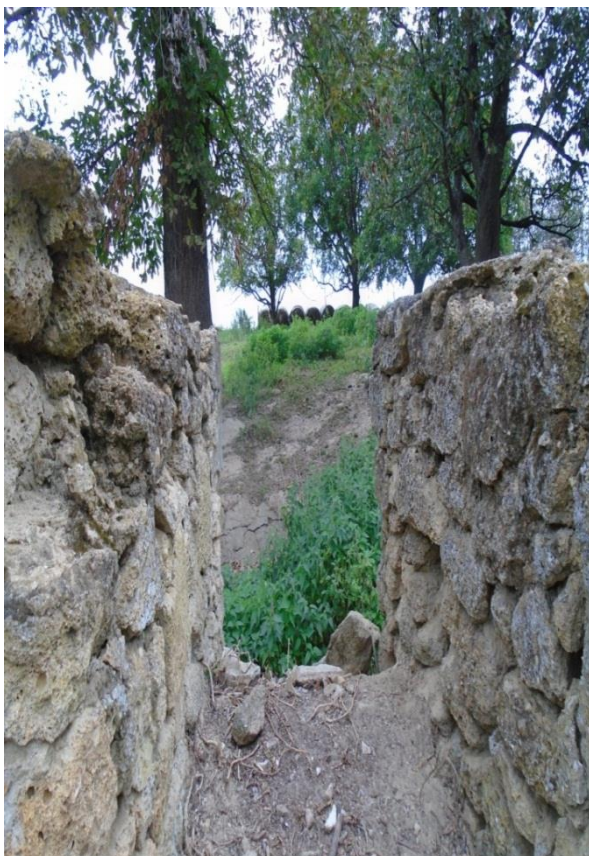

A kocsmáépület hátsó része: az istálló és a pajta

Az egykori községi jégverem maradványai: A kör alakú verem és a kőfal bejárat

A kocsmá alatti pince le, - és feljárata

A szabadkéményes konyha füstölőként is szolgált

A kocsmá udvarán álló zuhatagkút és a már kiszerelt serlegek, amelyek a vizet hozták fel.

A gádor vége a beépített galambházzal

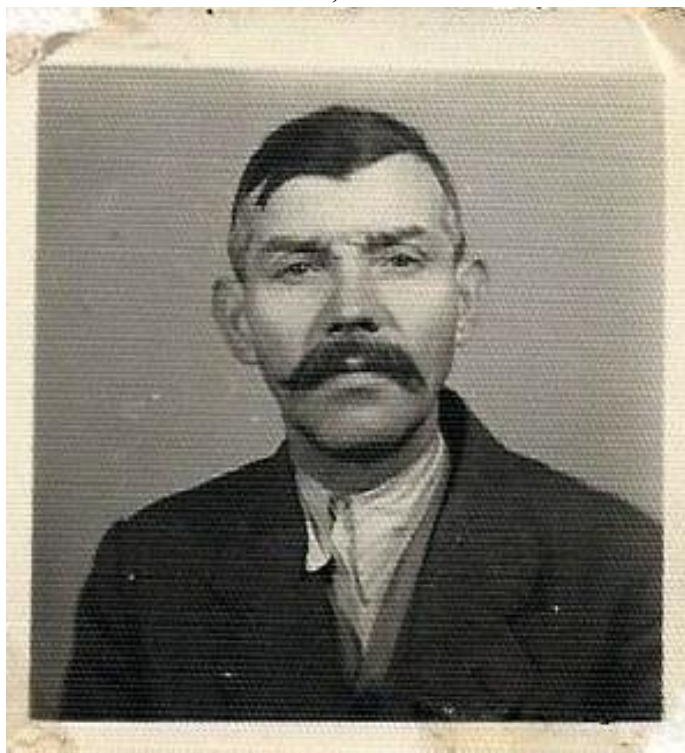
A lakószobák és az utcafronti kocsaablak .

A lakószoba, ahonnan balra a kocsa, jobbra a bolt nyílt.

Meidl Anna, a fiatal és idős kocsmárosné első házasságából származó fiával Gerwald Györggyel. Háttérben a jégverem, mögötte egy óriás pajta, benne 50 tehénnel (a TSz időkben)

Balra Straub József, jobbra lánya Mária első férjével, Unger Endrével.

Élet a Straub kocsmá udvarán

Straub József kocsmáros és unokája Unger Marika

Aláíró lap:

Felmérési dokumentáció

Megbízó: Németbányai Települési Értéktár Bizottság
8581 Németbánya, Fő tér 3.
Épület helye: 8581 Németbánya, Kossuth Lajos utca 34., HRSZ 24/2
Épület jellege: Lakóépület, gazdasági épületrésszel

Aláíró lap
Tartalomjegyzék
Rajzjegyzék
Műszaki leírás

Megbízó:	Németbányai Települési Értéktár Bizottság 8581 Németbánya, Fő tér 3.
Épület helye:	8581 Németbánya, Kossuth Lajos utca 34., HRSZ 24/2
Épület jellege:	Lakóépület, gazdasági épületrésszel
Lépték:	M 1:200, M 1:100
Tervező:	Pozsgai László É3 19-0024 8581 Németbánya, Kossuth Lajos utca 33. Tel.: +36303968843
Dátum:	2015. november 10.

T3 Metszetek
T4 Homlokzatok
T4.2 Homlokzatok

M 1:200
M 1:100
M 1:100

Aláíró lap:

Műszaki leírás és állapotfelmérés

Megbízó:	Németbányai Települési Értéktár Bizottság 8581 Németbánya, Fő tér 3.
Épület helye:	8581 Németbánya, Kossuth Lajos utca 34., HRSZ 24/2
Épület jellege:	Lakóépület, gazdasági épületrésszel
Lépték:	M 1:200, M 1:100
Tervező:	Pozsgai László É3 19-0024 8581 Németbánya, Kossuth Lajos utca 33. Tel.: +36303968843
Dátum:	2015. november 10.

Építész tervező:

Pozsgai László É3 19-0024
8581 Németbánya, Kossuth Lajos utca 33.
Tel.: +36303968843

Tervezési program: Megbízó a község múltjában jelentős szerepű, jelenleg elhanyagolt állapotú épület felmérésére, dokumentálására kért fel.

Tartalomjegyzék:

Aláíró lap
Tartalomjegyzék
Rajzjegyzék
Műszaki leírás
Műholdkép

DVD lemezen: Fényképmelléklet
Műszaki leírás
Tervlapok
Műholdkép

Rajzjegyzék:

T1 Helyszínrajz	M 1 : 200
T2 Alaprajz	M 1 : 100
T3 Metszetek	M 1 : 100
T4 Homlokzatok	M 1 : 100
T4.2 Homlokzatok	M 1 : 100

Tartalomjegyzék

Műszaki leírás és állapotfelmérés

1. Adatok 2. oldal
2. Az épület általános ismertetése 2. oldal
 2.1 Közmű ellátottság 2. oldal

3.12 Tetőszerkezet és hajlítás 5. oldal
3.13 Nyílászárók 7. oldal
3.14 Észlelgépezet 7. oldal
4. Összefoglaló a szerkezetek állapotáról 8. oldal

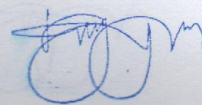
8581 Németbánya, Kossuth Lajos utca 34.

Megbízó: Németbányai Települési Értéktár Bizottság
8581 Németbánya, Fő tér 3.

Készítette: Pozsgai László
8581 Németbánya, Kossuth Lajos utca 33.

Tartalomjegyzék

1. Adatok.....	2. oldal
2. Az épület általános ismertetése.....	2. oldal
2.1 Közmű ellátottság.....	2. oldal
2.2 Helyiséglista.....	3. oldal
3. Épületszerkezetek leírása és állapota.....	3. oldal
3.1 Alapozás.....	3. oldal
3.2 Lábazat.....	3. oldal
3.3 Vízszigetelés.....	3. oldal
3.4 Aljzatok.....	3. oldal
3.5 Teherhordó falak.....	4. oldal
3.6 Válaszfalak.....	4. oldal
3.7 Nyílásáthidalások.....	4. oldal
3.8 Szintáthidaló szerkezetek, Lépcsők.....	4. oldal
3.9 Téráthidaló szerkezetek, Födémek.....	5. oldal
3.10 Vakolatok, felületképzések.....	5. oldal
3.11 Kémények.....	6. oldal
3.12 Tetőszerkezet és héjazat.....	6. oldal
3.13 Nyílászárók.....	7. oldal
3.14 Épületgépészet.....	7. oldal
4. Összefoglaló a szerkezetek állapotáról.....	8. oldal

1. Adatok:

Megbízó neve: Németbányai Települési Értéktár Bizottság

Címe: 8581 Németbánya, Fő tér 3.

Megbízás tárgya: 8581 Németbánya, Kossuth Lajos utca 34.
Lakóépület, valamint a hozzá tartozó gazdasági épületrész Felmérési dokumentációjához csatolt épületdiagnosztikai műszaki leírás.

Felmérés időpontja: 2015.07.20.

Felmérést végezte: Pozsgai László, Béri Tamás, Kocsis Tamás

Telek adatai: Az épület Veszprém megyében, a 8581 Németbánya, Kossuth Lajos utca 34. házszámú 24/2 Hrsz. telken található.
A telek területe: 2665 m²
Bruttó beépített alapterülete: 427,66 m²
Beépítési mód: Oldalhatáron álló
Az ingatlan közútkapcsolata a Kossuth Lajos utcáról biztosított. [T1 Helyszínrajz]

2. Az épület általános ismertetése:

Az épület eredeti rendeltetése szerint három funkciót szolgált ki. Az utcával párhuzamos kontyolt nyeregtetős épületrészben kocsma, vendéglátóhely és hentes üzlet működött. Az udvari szárny egyszerű nyeregtetős épületében az utcai szárnyhoz csatlakozva egy konyha és lakószoba, valamint hátrébb füstölő, padlásfeljáró és tároló található. Ennek az udvari szárnyak a folytatásaként a lakóépület tűzfalához csatlakozva egy istálló és egy pajta, mint gazdasági épületek épültek.

A telken található még egy gerendavázás hidas, valamint két körvonalaiban vagy alapfalaiban még látszó építmény melyeknek helyét a helyszínrajz jelöli.
[T1 Helyszínrajz]

2.1 Közmű ellátottság:

Ivóvíz: A településen az ivóvíz hálózat kiépített, az épületben biztosított.

Elektromos áram: A településen az elektromos hálózat kiépített, az épület előtti villanypóznáról légkábelen keresztül biztosított, az épülethez tetőpóznán át csatlakozik. [2. Kép]

2.2 Helyiséglista:

	Alapterület	Belmagasság
1. Szoba:	43,37m ²	2,88m
2. Szoba:	27,07m ²	2,91m
3. Szoba:	16,86m ²	2,88m
4. Tároló:	19,50m ²	2,92m
5. Konyha:	15,05m ²	2,83m
6. Szoba:	22,84m ²	2,96m
7. Füstölő:	11,48m ²	2,80m
8. Tároló:	14,12m ²	2,60m
9. Istálló:	50,43m ²	2,28m
10. Pajta:	50,28m ²	ger.as.: 2,32m
11. Pince:	25,07m ²	2,20m
12. Tároló:	2,32m ²	1,76m

3. Épületszerkezetek leírása és állapota:

3.1 Alapozás:

Ismeretlen, feltárás szükséges a szerkezet pontos méreteinek, kialakításának és állapotának megismeréséhez. Állapota a felmenő szerkezeteket megvizsgálva kielégítő, az apróbb épületmozgások okozta vakolatrepedéseken kívül a szerkezetekre káros süllyedés, repedés vagy alakváltozás nem figyelhető meg.

3.2 Lábazat:

Falazott szerkezetű, az egyes falszakaszokra jellemző anyagokkal azonos kialakítású. A falazattól vagy alapozástól megkülönböztetett szerkezetnek nem tekinthető.

3.3 Vízszigetelés:

Ismeretlen, feltehetően nem található az épület talajjal érintkező szerkezetei alatt talajnedvesség illetve talajpára elleni szigetelés.

3.4 Aljzatok:

Az épület két helyiségében, az alaprajzon jelölt 5-ös és 6-os számú helyiségben PVC padlóburkolat található, ennek aljzata ismeretlen. A padló burkolatának megbontásával feltárható. Az 1-2-3-as számú helyiségek padlóburkolata hajópadló, annak aljzatát homokágyba fektetett párnafák képzik.

Az épület többi helyiségében nem található épített jellegű padlószerkezet, döngölt agyag vagy döngölt föld padló található.

A hajópadló burkolat állapota az 1. Szobában rossz. 1,5 m² nagyságban a deszkázat elkorhadt. [11. Kép; 12. Kép] A 2. ill. 3. Szoba padlója jobb állapotú. Az aljzatául szolgáló homokágy egyenetlen tömörödéséből adódóan a padlószerkezet mozog.

3.5 Teherhordó falak:

Az épület falai sok helyen nagyméretű tömör téglából állnak. A főfalak vastagsága a nagyméretű téglából falazott szakaszokon 61cm.

A Kossuth Lajos utcával párhuzamos épületrész utcára néző helyiségeit nagyméretű téglából falazott szerkezetek határolják. Az utcával párhuzamos épületrészben található, az udvari épületszárny mögötti udvarra néző döngölt földpadlós helyiség udvari fala terméskőből falazott. [23. Kép]

Az udvari szárny konyhából nyíló tornácra néző szobájának tornác felőli fala vályogtéglából készült falazat. [5. Kép]

Az udvari szárny falairól kijelenthető, hogy falszakaszonként és egyes falszakaszokon belül is eltérő falazó anyagból (nagyméretű téglá, nagyméretű téglával hasonló méretű vályogtégla, terméskő) állnak.

Az istálló és pajta falai terméskőből állnak. Helyenként utólagos javításoknál főként a pajta esetében megtalálható kisméretű- és nagyméretű tömör téglából álló falszakaszok illetve betonozott szerkezetek. [40. Kép]

A nagyméretű téglából falazott falszerkezetekről általánosan megállapítható, hogy állapotuk a korukra jellemző. Az udvari szárny vályogból falazott és a konyha falait a talajjal érintkező területeken kikezdte a nedvesség. Az udvari szoba hátsó illetve tornác felőli falán is felázás található illetve a falszerkezet alsó részein mállani és vékonyodni kezdett a falazat. [14. Kép; 27. Kép]

Süllyedésből, illetve feltehetően a tetőszerkezet terpesztéséből származó alakváltozások főként az épület alápincézett részén és a tornácon vehető észre. A nyílászárók áthidalásánál és a tornácoszlopok a vakolt felületein észrevehető repedések utalnak a mozgásra. [1. Kép; 57. Kép]

3.6 Válaszfalak:

A válaszfalak minden esetben nagyméretű tömör téglából falazott 30cm vastag szerkezetek.

Károsodása utaló nyom nem látható rajtuk.

3.7 Nyílászárók:

Pallótokos nyílászárók felett nagyméretű téglából falazott boltövek találhatók.

A tornác nagyméretű téglából falazott 30/45cm befoglaló méretű pillérei felett 2x15/18cm méretű bárdolt gerenda támasztja alá a három sor nagyméretű téglából falazott párkányt és az arra ülő talpszelemt. [7. Kép]

A padlásfeljáró ajtajának áthidalását a nyílászáró felső gerendája és az arra fektetett deszka biztosítja. [31. Kép]

A pincelejáró ajtajának nyílászáróját a nyílászáró keretével szolgáló 13/13cm befoglaló méretű gerenda biztosítja. [3. Kép]

A falazott nyílászárók közül a 4. Helyiség boltöve és az 1. Helyiségben mindkét boltív a vakolaton látható repedések alapján elmozdult lefelé. A falazott nyílászárókon károsodásra utaló nyom nem látható. [23. Kép]

3.8 Szintáthidaló szerkezetek:

Padlásfeljáró létra: Fa gerendák közé merőleges beeresztéssel készült deszka lépcsőfokok. [32. Kép; 33. Kép]

Pince lépcső: EB 60/19 födém béléstelekből kialakított lépcsőfokok. [43. Kép]
A fa illetve beton szerkezetű lépcsőn károsodásra utaló nyom nem található.

3.9 Téráthidaló szerkezetek, Födémek:

Az épület lakótereit lefedő födém szerkezetek általában pór födémek, vagy borított gerendás fáfödémek, alulról nádazással erősített vakolattal ellátva.

A tornác felett található téráthidaló szerkezet ún. pólyásfödém. 8-10 cm vastagságú fa rudakat szalmával tekertek körbe, majd ezeket a bepólyált rudakat egymásnak szorítva a tornác pilléreit áthidaló fa gerendákra és az épület határoló falain végigfutó fa fogadó szerkezethez rögzítették. Ezek a födém szakaszok tapasztott vályogvakolattal vannak ellátva. [54. Kép]

A 8-as számú helyiség téráthidalása mestergerendás fáfödém. [35. Kép]

Az istálló födém szerkezete „c” típusú 128mm magasságú vasúti sín tartó szerkezetű, így acél gerendás beton tálcás födém. Ennek pontos meghatározásához a szerkezet feletti padlástér felől feltárás szükséges.

[36. Kép; 37. Kép]

A helyiségeket lefedő fa szerkezetű födémeket megvizsgálva általánosan megállapítható, hogy azok gerendázata és deszkázata ép. Rovar vagy nedvesség okozta károsodásra utaló jelek nem látszanak. A tetőhéjazat hibáiból időszakosan a padlástérbe jutó nedvesség okozta károk a födémén lévő feltöltés eltávolításával feltárható.

Az istálló vasúti sínekből álló gerendás födém szerkezetének jelentős alakváltozása szemmel látható, utólagos alátámasztásáról egy 20 cm átmérőjű fa oszlop gondoskodik.

Pince födém: „c” típusú 128mm magasságú vasúti sínnel kialakított poroszsüveg födém. A gerendák közti átlagos tengelytáv 1,00 m.

A pince födém károsodására utaló jel nem látható. [42. Kép]

3.10 Vakolatok, felületképzések:

A falazatokon és mennyezeteken hagyományos mészvakolat található. A gazdasági épületrész kőből készült falai kívülről vakolatlanok, az istálló belső falfelületei és mennyezete vakoltak. Az épület utcai homlokzatán szürke cementes lábazati vakolat található. [1. Kép]

Az épület vakolt és meszelt felületei rossz állapotúak. A homlokzati nyílászárók áthidalásainál az épület mozgásából adódóan repedések láthatóak a felületen. A belső helyiségekben ahol PVC padlóburkolat található, megfigyelhető, hogy a kipárolgásokat meggátló padlófelület nedvességei a falakba vándorolva fejtették ki hatásukat. Itt a megnövekedett nedvesség hatás következtében a vakolat elvált a falfelületről és nagy területen látható a felvizesedett fal. A tornácban a talajjal érintkező falak vakolt felületei a csapóeső és felszivárgó nedvességek hatására károsodtak. [25. Kép; 27. Kép]

A tornác mennyezetét alkotó pólyás födém tapasztott vakolata a födém szerkezeten átszivárgó, a fedés sérülésein át bejutó csapadék hatására károsodott. [54. Kép]

A homlokzatok vakolatai és meszelt festése az eresz kis kinyúlása miatt folyamatosan csapóesőnek van kitéve, továbbá a tetőről lecsorgó csapadék is a felületek tönkremeneteléhez vezetett. [2. Kép]

A tornác oszlopainak felületi sérülései jól kirajzolják a falazott szerkezetet ért erőhatások következtében kialakuló tönkremenetelt. [57. Kép]

3.11 Kémények:

Az épületben három falazott kémény található. Ezek a falazatokkal megegyezően nagyméretű tömör téglából falazott kémények. Két kémény található az utcával párhuzamos épületrészben. Egy kémény az 1. és 2. számú helyiséget elválasztó falban kapott helyet, egy kémény pedig a 2. számú Szoba és az 5. számú Konyha között, félig a falba kötve található.

A harmadik kémény egy boltozatosan falazott 45/45cm kürtőméretű nagyméretű téglából falazott kémény a Füstölő felett. Az udvari épületrészben lévő 6. számú szoba cserépkályhája egy a falon átvezetett kürtőn át a füstölőbe vezette égéstermékét.

A három kéményből kettő jó állapotú. Az 1. és 2. számú Szoba közti falban falazott kémény földem feletti és tetőn kívüli része jó állapotú. Az épület utolsó lakója valószínűleg nem használta, erre utal a kémény befedése. [3. Kép]

A Füstölő feletti boltozatos kémény jó állapotú. [55. Kép]

A 2. számú Szoba és 5. számú Konyha közt található kémény földem alatti szakasza leomlott. A kémény földem feletti része félig a falra fekszik a lentivel megegyező 45/45cm befoglaló mérettel. A kéményt feltételezhetően részben újralfalazták a tetőn belülről indítva egészen a fedlapig, mert a padlástérben 38/38cm befoglaló méretűre szűkül. [13. Kép]

3.12 Tetőszerkezet és héjazat:

A lakóépület utcával párhuzamos tetőszerkezete kontyolt nyeregtető, az udvari szárnya a gazdasági épületek felől tűzfalal zárt nyeregtető. A főfalakon végigfutó talpszelemenre ülő kötőgerendás kétállószerű fedélszerkezet. [48. Kép]

A gazdasági épületeken egy közös nyeregtető fut végig. Ennek szerkezete ollóágas fedélszerkezet. [50. Kép] A hagyományos ollóágas ácsszerkezetektől abban különbözik, hogy a hosszirányú merevséget biztosító a főállásokat és a középszelemeneket merevítő ferde könyökfák hiányoznak.

A tető hosszirányú merevségét két, kis keresztmetszetű vihardeszka hivatott biztosítani. [T3 A-A Metszet]

A tetőszerkezet állékonysága megfelelő, annak ellenére, hogy az általános gyakorlattól eltérően 1-2 szaruállással több található a főállások közt. Az utcával párhuzamos épületrész kontyolt tetőfelületeinek szaruállások közötti távolságai 95-105cm közt változnak, itt a megnövekedett fesztáv miatt a tetőlécezés lehajlása figyelhető meg. [2. Kép] A faanyag állapota kielégítő, helyenként a fedés hibáiból beázások láthatók, ezek a hibák hosszú távon a szerkezet állékonyságát veszélyeztethetik. [45. Kép; 46. Kép]

A gazdasági épületeket lefedő tetőszerkezet jó állapotú, a leghátsó szaruállás alatti falazat omlása veszélyeztetheti a felette lévő szerkezeteket. A tetőn, több helyen utólagos, megerősítés látható.

A fedés hibáiból történő beázások hosszabb távon itt is a szerkezet tönkremeneteléhez vezetnek. [49. Kép; 51. Kép]

A tetőfedés anyaga hornyolt cserép (soproni típusú), a gerinceket hornyolt kúpcserepek borítják, hagyományos módon habarccsal rögzítve. A héjazat állapota általánosságban elfogadható, azonban helyenként egy - egy cserép hiányzik, ill. a kényesebb csomópontoknál (kémények, padlásszellőzők, vápák) előfordulnak kisebb beázások. Az érintett részekben a faanyagok károsodása már megfigyelhető.

3.13 Nyílászárók:

A nyílászárók a koruknak megfelelő típusúak és állapotúak. Az utcai homlokzati ablakok az udvari szobáéval megegyező kétszárnyú egyszeres üvegezésű pallótokos ablakok. Ezek a belső oldalon hajtogatható spalettákkal vannak felszerelve.

A 4. számú helyiség és az 5. számú Konyha ablaka szintén pallótokos ablak.

A belső illetve bejárati ajtók hagyományos pallótokos ajtók.

A Pincelejáró, Füstlő, Padlásfeljáró, Tároló és Istálló ácsbokos szerkezetű ajtó.

A homlokzati ablakokból több helyen hiányzik az üvegezés, sérült vagy meglazult. Az így bejutó nedvesség nyomai meglátszanak a szárny és tokszerkezeteken. Az utcai homlokzaton található ablakok felületi kezelés hiányában a felszívódó nedvesség hatására elkezdtek tönkremenni.

Az ablakok vasalatai hiánytalanul, jó állapotban vannak.

A belső illetve bejárati ajtók tok és szárny szerkezete ép.

A Pincelejáró ajtaja deszkából összeállított szerkezet, állapotából adódóan a funkcióját nem képes ellátni.

Az Istálló ajtaja a küszöb feletti erős nedvességterhelés miatt komoly anyagvesztést szenvedett. [38. Kép]

A Pajta kapuját rossz állapota miatt előzőleg leszerelték. [41. Kép]

3.14 Épületgépészet:

Az épület az ivóvíz és az elektromos hálózatra csatlakozik.

Ivóvíz vételi hely csak a Konyhában található, melegvíz előállítására alkalmas berendezés nincs.

A kiépített elektromos hálózat elavult kialakítású, elhasználódott állapotú.

Az épület közműellátása megfelelő módon csak a gerincvezetésekről történő új csatlakozások kiépítésével, és a belső hálózatok teljes bontásával - újraszerezésével biztosítható.

Az épület fűtését cserépkályhák biztosították. Ezek jelenleg nem használhatók, így a fűtés nem megoldott.

4. Összefoglaló a szerkezetek állapotáról:

A lakóépület és a hozzá kapcsolódó gazdasági épület statikailag állékony, káros épületmozgásból származó tönkremenetel nem figyelhető meg a szerkezeteken.

Az épület állékonyosságát nem veszélyeztető, de egyes épületszerkezetek tönkremeneteléhez vezető károsodások megjelentek az épületen, melyek sürgős beavatkozást igényelnek az épület állagmegóvásának érdekében:

- Fedés folytonossági hibáiból történő beázások.
- A beázások következtében létrejövő faanyag károsodások a tetőszerkezetben illetve vakolatleázások a mennyezeten, párkányokon.
- A tornác lábuzatán látható falazati hiányosságok (a vályogfal mállása).
- A Konyha és a hátsó Szoba PVC burkolata által keltett felszivárgó nedvesség a környező falakban.
- A tető kismértékű terpesztéséből és az alulméretezett keresztmetszetű tornácoszlopokon megjelenő tönkremenetel.
- Az Istálló földemének lógása és lassú tönkremenetele.
- A Pajta terméskő fala több helyen is utólagosan megerősített, átépített, a hátsó, részben támfal szerepű terméskő fal omlása.
- Az épület vakolt homlokzatfelületeinek többsége repedt, elvált vagy részben leomlott. A belső vakolatok nedvesedés miatt több helyen leváltak.
- A nyílászáró szerkezetek általában menthető állapotban vannak. Az üvegezés hiányosságai és a felületkezelések rossz állapota illetve teljes tönkremenetele miatt szerkezetük visszafordíthatatlanul károsodhat. A pincelejáró ajtaja cserére szorul.

Összességében megállapítható, hogy az épület jelenleg még megmenthető állapotú. Ha a megállapított hibák, sérülések kijavítása nem történik meg, a szerkezetek további romlása egyre gyorsuló ütemben folytatódik. Ezzel a helyreállításhoz szükséges ráfordítás is egyre emelkedik, ami az épület megmaradásának esélyét minimálisra csökkenti.

A legfontosabb javítások elvégzésével azonban az épület jelen állapota ideiglenesen fenntartható, illetve a további károsodás lassítható.

Műholdkép

8581 Németbánya, Kossuth Lajos utca 34., HRSZ 24/2

Település	Németbánya
Cím	8581 Németbánya, Kossuth u. 34.
Település	Felvidéki területrendezési
Évesítés	2015.08.16

[Handwritten signature]

A BERGMANN/DREXLER KOCSMA

Az első kocsmáépület a pincére épült. Elöl volt az ivó, hátul a lakószoba

A régi kocsmá hátul. Balra a pajta, jobbra a később épült kocsmá

A kocsmá utcafronti része két bejáráttal: A bolt és a kocsmá

2011-ben még állt a pajta

A kocsmáépület lakó-része rossz állapotban, lebontásra ítélve

A kocsmaszoba 2015-ben

A kocsmá bejárata és az udvari kút

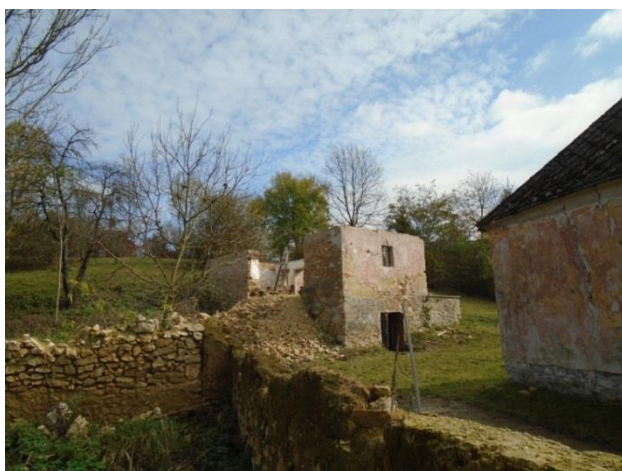
A bolthelyiség és a régi kocsmá alatti pince

A dombon levő régi kocsmá bejárata, hátul a lakószoba. 2016-ban lebontották.

A 2016-ban lebontott régi kocsmá (a pince felett) éppen és bontás közben

Drexler Ferenc kocsmáros (1909-1989) és felesége Babics Krisztina (1919-1997)

Feri bácsi egy-személyben kocsmáros, idegenvezető, bíró és tanácsadó volt

Kiss Albertné, Kiss Albert és háttal egy német asszony

A Drexler kocma vendégei: balról a 2. Noszlopy József a korábbi kocsmáros

A Drexler kocsmá udvarán. Balról a 2. Plechinger Ferenc, 3. Drexler Ferenc kocsmáros, mellette Somkuti András. Jobbról a 2. Noszlopy József

Élet a kocsmában

A kocsmaudvaron. Balról jobbra Rujzam József, Hungler Sándor, középen Plechinger János harmonikás mellette Korn Ignác és

A Plechinger testvérek Németbánya népzeneészei: Ferenc cimbalmos, János harmonikás

Ifjak, azaz „első legények” a Drexler kocsmá udvarán Puchinger József harmonikással

2. A Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánlólevelek

a/ **Dokumentumok:**Pozsgai László építész (Tel: 30/396-8843 E-mail: pozsgai.laszlo19@gmail.com)által a STRAUB kocsmáról készített felmérési dokumentáció(Alapozás, lábazat, falazat nyílászárók, lépcsők, vakolatok, födémek, kémények, tetőszerkezet, műszaki rajzok)

2/ Támogató nyilatkozatok: **Masszi Lászlónétól, a Straub kocsmá egyik örökösétől Csuka Évától Drexler Ferenc unokájától**

3. A javaslatához csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat (Kiss Albertné)

NYILATKOZAT

a helyi érték felhasználásáról

Alulírott engedélyezem, hogy az általam a kocsmákról készített fényképeket a Németbányai Értéktár Bizottság korlátlanul, bármikor térítés- és díjmentesen felhasználhassa és nyilvánosságra tegye a helyi értékek adminisztrációja, archiválása dokumentálása és népszerűsítése érdekében.

Kelt :Németbánya, 2016.december 10

Kiss Albertné

Név

.....
.....
.....

cím, elérhetőség

Sz. ig. sz.....

TÁMOGATÓI NYILATKOZAT

Alulírott, támogatom, hogy a Németbánya kocsmái című javaslatot, mint kiemelkedően fontos értéket, a Németbányai Települési Értéktárba jelöljék és felvegyék.

Örömmel tölt el, hogy Nagyszüleim háza s munkája ezáltal megmarad az utókor számára.

Kelt, Zánka, 2016. november 24.

Név

Cím, elérhetőség: Csuka Éva
Zánka, Ifjúság útja 52.
T: +36-30/5705474

Az ajánlást Csuka Éva, Drexler Ferenc unokája küldte